

Bilag 29.

Provinshandelskammeret.

København, den 12. Juli 1934.

Til Folketingets Udvalg vedrørende Forslag til Lov om Landbrugets Gældsforhold m. m.

Efter at Provinshandelskammeret har gjort sig bekendt med det i Folketinget den 27. f. M. fremsatte Forslag til Lov om Landbrugets Gældsforhold m. m. og gjort Forslaget til Genstand for Drøftelse i et den 4. d. M. afholdt Møde, tillader vi os at fremkomme med følgende Udtalelse vedrørende Lovforslagets Afsnit III („Moratoriebestemmelser“):

Disse Bestemmelser betegner for saa vidt en Fortsættelse af den hidtidige Lovgivning om Akkord og Moratorium, senest Lov Nr. 364 af 18. December 1933, som de i Lighed med denne indeholder Hjemmel for vidtgaaende ekstraordinære Indgreb i Forholdet mellem Ejere af Landbrugsejendomme og disses Kreditorer, herunder Købmændene i Provinsen, hvis erhvervsmæssige Interesser over for Regering og Lovgivningsmagt varetages af Provinshandelskammeret. Ligesom efter den hidtidige Akkord- og Moratorielovgivning gaar de i Lovforslaget hjemlede Indgreb ud paa helt eller delvis at fritage Landbrugsdebitorer for at opfylde deres økonomiske Forpligtelser.

Provinshandelskammeret maa da for det første gøre Indsigelse imod den almindelige Tendens, som saaledes lægger sig for Dagen saavel i det omhandlede Lovforslag som i den hidtidige Akkord- og Moratorielovgivning. Vi erkender fuldt ud, at det danske Landbrug under den herskende økonomiske Krise har Krav paa Støtteforanstaltninger; men Provinshandelskammeret anser det for saglig urimeligt, at saadan Støtte ydes ved Bortskæring eller Nedsikring af andre erhvervsdrivendes lovlige Tilgodehavender, saa meget mere som de Indgreb, Lovforslaget gaar ud paa, ikke har nogen Begrundelse i Hensynet til Opretholdelsen af vor Landbrugsproduktion eller Landbrugsejendommenes Drift og Vedligeholdelse. En Lovgivning som den foreslaaede vil tværtimod — ligesom den hidtidige Akkord- og Moratorielovgivning — modvirke den naturlige Overgang af nødstedte Landbrugsbedrifter til Ejere, der i Regelen vil være fagligt og økonomisk bedre udrustede end de Debitorer, som skal nyde ekstraordinære Begunstigelser gennem de foreslaaede Foranstaltninger.

Med Hensyn til Lovforslaget i Almindelighed maa Provinshandelskammeret erkende, at det for saa vidt betegner en Forbedring af den hidtidige Akkord- og Moratorielovgivning, som Landbrugsejendommenes Handelsværdi efter Forslaget bliver afgørende for Omfanget af de Gældsforpligtelser, Skyldneren skal opfylde i Overensstemmelse med deres Indhold. Paa den anden Side er imidlertid de Kreditorer, hvis Krav ligger uden for denne Værdigrænse, afgjort ringere stillet end efter den hidtidige Lovgivning. Forslaget betegner ganske vist de i Afsnit III indeholdte Regler som Moratoriebestemmelser, og i en Række Paragraffer betegnes den økonomiske Lettelse, der tilstaaes Debitor, som Moratorium; men Udtrykket Moratorium bruges her i en ganske anden Betydning end den hidtidige og sædvanlige. Bestemmelserne gaar nemlig ikke ud paa, at Kreditorernes Fordringer efter en vis Tids Henstand paa ny kan gøres gældende, jfr. derimod Lov Nr. 364 af 18. December 1933 § 19, sidste Stykke, men fastsætter omvendt, at de af „Moratoriet“ omfattede Fordringer efter en vis Tids Forløb i Almindelighed helt falder bort.